

En hållbar socialtjänst på Gotland

Projektagare Marica Gardell
Framtagen av Projektagare
Ärendenummer SON 2026/86
Datum 2026-06-01
Version 0.8

En hållbar socialtjänst på Gotland

Innehåll

1. Inledning	2
1.1 Bakgrund	2
1.2 Nuläget	2
1.3 Syfte	3
1.4 Effektmål	3
1.5 Projekt mål	3
1.6 Projekttid	4
2. Styrning och ledning	4
2.1 Projektagare	4
2.2 Projektledare	4
2.3 Projektstyrgrupp	4
2.4 Intressenter	4
2.5 Besluts punkter	4
3 Beskrivning och avgränsning	5
3.1 Projektbeskrivning	5
3.2 Projektledarens roll	5
3.2 Kopplingar till andra projekt och avgränsningar	5
4 Ekonomi	5
4.1 Projektbudget	5
4.2 Finansiering	5
4.3 Kodsträng	5
5 Rapportering och resultatöverlämning	6
5.1 Återrapportering	6
6 Underskrift	6

1. Inledning

1.1 Bakgrund

20 maj 2025 fattade riksdagen beslut om socialtjänstlagen 2025. Det innebär att den omställning av socialtjänsten som initierades 2020 påbörjades. Ny lagstiftning ska skapa tydlighet och bättre styrning och juridiska förutsättningar att möta samhället när det förändras i demografi, utmaningar och målgrupper. Intentionen är en modern lag som möjliggör omställning mot en mer flexibel, planerad och hållbar socialtjänst. Fokus ligger på förebyggande och tidiga insatser, planering, samverkan och kunskapsbaserad verksamhet.

Inför 1 juli 2025 har planering och arbete genomförts inom socialförvaltningen Region Gotland för att administrativt anpassa och förbereda verksamheter inför ny lagstiftning. Det har bland annat behövts ändringar i delegationsordningar, verksamhetssystem, informationsmaterial och blanketter. Förvaltningen har utöver detta gjort en nulägesanalys och en prioritering av aktiviteter. Detta arbete behöver tas tillvara och ligga till grund för det fortsatta arbetet. Introduktionsmaterial kring ny lag med tillhörande diskussionsunderlag har spridits till alla verksamheter i egen och enskild regi under 2025.

Centralt i förvaltningen har läges- och behovsanalyser tagits fram under våren 2025 för att synliggöra startpunkt och behov i samband med att ny lagstiftning väntas. Analyserna har delats upp i åldersspannen barn, vuxna och äldre och gjort utifrån förslag från Socialstyrelsen och Sveriges kommuner och regioner (SKR). Analyserna syftade till att tydliggöra hur nuläget för Region Gotland ser ut i förhållande till de målområden som ny socialtjänstlag ställer krav på. Det utgör startpunkten i arbetet mot de förtydligade målområdena från lagen. Analyserna visar också utvecklingsområden i förhållande till olika målgrupper- där det idag saknas eller är bristfälligt med insatser/stöd.

Nationella aktörer som Socialstyrelsen och SKR tydliggör att arbetet med omställningen mot intentionerna i ny lagstiftning är mångårig, och att det kommer krävas långsiktig planering och ihållande arbete för att jobba på det sätt som ny lag ställer krav på.

Projektet **En hållbar socialtjänst på Gotland** initieras efter att lagstiftningen trädde i kraft. Projektet behövs för att styra, driva och följa arbetet med att ta analyserna om nuläget kring socialtjänstens arbete med nya målområdena **förebyggande, lätt tillgänglig, kunskapsbaserad** och **jämställd** socialtjänst vidare mot arbete och omställning som leder till att Region Gotland når intentionerna med socialtjänstlagen.

1.2 Nuläget

Under 2024 och 2025 har ett förberedande arbete gjorts inom förvaltningen för att möta kraven i den nya lagstiftningen. Under hösten 2025 anslöt socialnämnden till det nationella erfarenhetsutbytet Lärprocess Framtidens socialtjänst. Lärprocessen syftar till stöd i omställningsarbetet mot nya socialtjänstlagen och är framtaget av SKR och genomförs av

Regionala samverkans- och stödstrukturer (RSS). RSS verkar på länsnivå för att stödja ett verksamhetsnära utvecklingsarbete inom socialtjänst samt hälso- och sjukvård. Gotland deltar i en samverkansgrupp under ledning av RSS Uppsala, där även kommunerna Värnamo, Motala och Enköping ingår. Syftet med samarbetet är att genom ömsesidigt lärande och uppföljning främja omställningsarbetet, både inom gruppen och i relation till landets övriga kommuner.

1.3 Syfte

Syftet med projektet *En hållbar socialtjänst på Gotland* är att hjälpa socialtjänsten att förändras och utvecklas utifrån den nya socialtjänstlagen som började gälla den 1 juli 2025. Projektet ska göra så att idéer och analyser om hur socialtjänsten fungerar idag omvandlas till praktiskt arbete som leder till en mer förebyggande, jämställd, lättillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst. Målet är att Region Gotland ska kunna leva upp till lagens intentioner och ge bättre stöd till invånarna och på ett hållbart sätt leva upp till visionen *"En förebyggande socialtjänst – lätt att nå, lätt att förstå"* – år 2028 och in i framtiden.

1.4 Effektmål

- Att socialtjänsten arbetar förebyggande och att hjälpbehoven förskjuts.
- Att socialtjänstens verksamheter upplevs lätt tillgängliga utifrån olika behov.
- Att samtliga verksamheter inom socialförvaltningen ska känna till att socialtjänsten ska arbeta kunskapsbaserat och ha kännedom om vad det innebär. Samt utveckla kunskapsbaserade arbetssätt för en långsiktig kvalitetshöjning.
- Att samtliga verksamheter inom socialförvaltningen har kännedom om samt har implementerade arbetssätt som ökar jämställdheten. Ta fram och implementera arbetssätt för socialförvaltningens jämställdhetsarbete
- Att socialtjänsten bedrivs hållbart genom att långsiktigt kunna tillgodose brukarnas behov med ekonomi i balans och en god arbetsmiljö för medarbetare och chefer.

1.5 Projektmål

1. Att planera och genomföra konkreta insatser inom de fyra målområdena:
 - **Förebyggande arbete**; inkludera och prioritera identifierade behov, identifiera nya behov, prioritera aktiviteter, genomföra och implementera.
 - **Jämställdhet**; inkludera och prioritera identifierade behov, identifiera nya behov, prioritera aktiviteter, genomföra och implementera.
 - **Lätt tillgänglig socialtjänst**; inkludera och prioritera identifierade behov, identifiera nya behov, prioritera aktiviteter, genomföra och implementera.
 - **Kunskapsbaserat arbetssätt**; inkludera och prioritera identifierade behov, identifiera nya behov, prioritera aktiviteter, genomföra och implementera och avimplementera.
2. Att öka kunskapen och engagemanget hos medarbetare, chefer och samarbetspartners kring den nya lagen och dess betydelse.
3. Att ta fram en struktur för hur vi inkluderar medborgarnas röster och kunskap i utvecklingen av en hållbar socialtjänst.
4. Att säkerställa att förändringsarbetet blir långsiktigt hållbart – även efter att projektet är avslutat år 2028.

1.6 Projekttid

Projektstart: 2025-09-01

Projektet avslutas: 2028-12-31

2. Styrning och ledning

2.1 Projektägare

Marica Gardell, socialdirektör.

2.2 Projektledare

Sofia Gustavsson, utvecklingsledare

2.3 Projektstyrgrupp

Marica Gardell, socialdirektör

Therese Thomsson, myndighetschef

Hanna Ogestad, avdelningschef IFO

Katarina Lavergren, avdelningschef OOF

Kristina Pajuäär, administrativchef

Öystein Berge, kvalitetschef

2.4 Intressenter

Samverkansstrukturen (HSF, SOF, UAF)

Samverkansforum för socialvälfärd (Region Gotland)

Forum för socialvälfärd (hela Gotland)

Koncernledningsgruppen (KLG)

Brukare/medborgare,

Brukar-/intresseorganisationer

Medarbetare

Fackliga organisationer

Civilsamhället

2.5 Besluts punkter

- Godkänna projektdirektiv (BP1)
- Godkänna projektplan (BP2)
- Godkänna slutrapport (BP4)
- Beslut om att avsluta projektet (BP5).

3 Beskrivning och avgränsning

3.1 Projektbeskrivning

Projektet ska hålla ihop förvaltningens arbete för en hållbar socialtjänst. Projektet genomsyras av de tvärgående perspektiven i projektmålen.

Projektet ska också ta tillvara förvaltningsövergripande erfarenheter från arbetet som gjordes nuläges- och behovsanalyser inför 1 juli 2025. Projektet ska bedriva omvärldsbevakning och ta hem goda exempel och utifrån detta föreslå utveckling och aktiviteter. Projektet ska ha ett internt och externt perspektiv.

För att kunna mäta effekten av omställningen behöver kvalitativa, kvantitativa och ekonomiska effekter följas upp. Projektet är omfattande och sträcker sig över flera år, trots komplexitet, behövs en kostnadsanalys av målbilden mot nuläget.

3.2 Projektledarens roll

Utöver projektledarens grundläggande roll innefattar uppdraget även att externt ska projektledaren driva och förankra arbetet med andra förvaltningar, civilsamhället och samverkansforum (Brottsförebyggande, samverkansstrukturen, Branschråd, Forum för socialvälfärd, Nära vård, Tillgänglighetsrådet, Pensionärsrådet etc.). Vid behov kan det vara relevant att även skapa externa referensgrupper.

Utifrån projektets övergripande organisering har projektledaren inte ensamt ansvaret för att föreslå projektgrupp/delprojektgrupp och eventuellt även en projektcontroller ej heller budgetansvaret inom ramen för projektet, och förfoga över projektets resurser med stöd från projektcontroller vid behov. Projektledaren ansvarar för ihop hållande av aktiviteter och fördelningen av statsbidrag kopplat till aktiviteterna, och tillsammans med styrgruppen ansvara för att lyfta och förankra den ekonomiska fördelningen i förvaltningsledningen.

3.2 Kopplingar till andra projekt och avgränsningar

Hälsa genom hela livet

Vårt Gotland 2040, genomförandeprogrammet, Kraftsamling socialvälfärd 2023-2027

4 Ekonomi

4.1 Projektbudget

Projektbudgeten utgår från statsbidrags finansieringen och styrgruppen tillsammans med projektledare prioriterar medlen.

4.2 Finansiering

Finansiering genom statsbidrag kopplade till omställningsarbetet. Förvaltningsledningen beslutar om vilka statsbidrag som ingår i projektet.

4.3 Kodsträng

Ansvar	Organisation	Konto	Verksamhet	Aktivitet
4020				

Objekt	Projekt	Komponent		
	46315			

5 Rapportering och resultatöverlämning

5.1 Återrapportering

När ska återrapportering ske, till vem, hur och vad ska rapporteras.

Återrapportering till förvaltningsledning återkommande.

Till socialnämnden som informationsärenden två gånger per år.

6 Underskrift

Direktivet ska skrivas under av projektägaren.

Datum, namn, befattning